

**Республикалық музыкалық-шығармашылық
«БІЗДІҢ ТАЛАНТТАР»
конкурсының ережесі**

Қазіргі уақытта мүмкіндігі шектеулі балалардың әлеуметтік бейімделуіне, бірігуіне және әлеуметтенуіне қатысты мәселелерге көп көңіл бөлінуде. Мүмкіндігі шектеулі балаларды сәтті әлеуметтендірудің шарттарының бірі - баланың құрдастарымен қарым-қатынаста табиғи тәжірибе мен жағымды әсер ала алатын шығармашылықтың сүйікті түрімен айналысу. Шығармашылық - бұл әр түрлі іс-шаралардың сәтті орындалуын қамтамасыз ететін адамның психикалық белсенділігінің ең маңызды нысандарының бірі. Сондықтан қазіргі заманғы арнайы білім беру жүйесінің басым бағыты жас ұрпақтың шығармашылық тұлғасын дамыту болып табылады. Шығармашылық - бұл ғылым, технология, өнер және жалпы қоғамдық өмірдегі прогрестің кепілі. Психологиялық тұрғыдан алғанда мектепке дейінгі балалық шақ шығармашылық қабілеттерін дамыту үшін қолайлы кезең болып табылады, өйткені бұл жаста балалар өте қызығушылық танытады, олардың айналасындағы әлемді білуге деген үлкен ықыласы бар. Бұл тұрғыда мектеп жасына дейінгі балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту мәселесі ерекше маңызға ие. Қазіргі заманғы мектеп жасына дейінгі баланың шығармашылық қабілеттерін дамыту – бұл мемлекеттік ауқымдағы өзекті міндет, өйткені біздің қоғамның техникалық және рухани-адамгершілік жағының ертеңгі деңгейі бүгінгі мектеп жасына дейінгі баланың шығармашылық өзін-өзі жүзеге асыру тәсілдерін қаншалықты меңгере алатындығына байланысты. Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасында: білім алушылардың зияттық, рухани-адамгершілік және дене бітімінің дамуын қамтамасыз ету көрсетілген.

Конкурстың мақсаты - мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтендіру және шығармашылық тұрғыдан өзінің қабілетін жүзеге асыру үшін жағдай жасау.

Конкурстың міндеті:

1. мүмкіндігі шектеулі дарынды балаларды олардың шығармашылық әлеуетін іске асыруда қолдау.
2. мүмкіндігі шектеулі балалардың шығармашылық әлеуетін дамыту
3. мүмкіндігі шектеулі баланың өзін-өзі бағалауын арттыру

4. ақпараттық кеңістікте кемтар балалардың шығармашылық қызметін насихаттау.

5. мүмкіндігі шектеулі балалардың оларды өзін-өзі көрсету және жүзеге асыру құралы ретінде шығармашылық іс-әрекетіне қоғамның назарын аудару.

1-тарау. Жалпы ережелер

1.1. Осы Ереже «Біздің таланттарымыз» конкурсын өткізуді ұйымдастыру тәртібін айқындайды.

1.2. Конкурсқа Қазақстан Республикасының ОО және ППТК келетін барлық мүмкіндігі шектеулі балалар қатысады, **бір номинация бойынша бір бала** қатысады.

1.3. Осы Ережеде мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) Конкурстық комиссия – конкурстың осы кезеңінің жеңімпазын айқындау және конкурстың келесі кезеңдеріне қатысу үшін ұсынымдар беру үшін аудандық (қалалық), облыстық деңгейде құрылатын комиссия (бұдан әрі - Комиссия);

2) конкурсқа қатысушы – арнайы білім беру ұйымына ОО, ППТК баратын, осы Ережеге сәйкес өтінім, портфолио, бейне ұсыныс берген мүмкіндігі шектеулі бала;

3) баланың портфолиосы - баланың конкурсқа ұсынатын ақпараты мен шығармашылық қоржыны;

4) республикалық конкурстық комиссия – конкурстың жеңімпазын айқындау және оған номинациялар бойынша атақ беру үшін АИБД ҰҒПО РММ басшылығы құратын комиссия (бұдан әрі – Республикалық комиссия);

5) сыйақы – конкурста жеңіске жеткен білім беру ұйымының қатысушыларына берілетін дипломдар мен номинациялар бойынша сыйлықтар.

2-тарау. «Біздің таланттарымыз» конкурсын ұйымдастыру тәртібі, шарттары, өлшемдері мен номинациялары.

2.1. Мемлекеттік ұйымдардың - ОО, ППТК-нің 3 жастан 18 жасқа дейінгі балалары қатысады.

2.2. «Біздің таланттар» конкурсы жыл сайын үш кезеңде өткізіледі:

✓ іріктеу кезеңі: аудандық/қалалық 13.03.2023 - 10.04.2023 ж.ж.;

✓ іріктеу кезеңі: республикалық 17.04.2023 по 15.05.2023 ж.ж.;

✓ қорытынды кезең (финал) – 01.06.2023 жыл;

2.3. Конкурс келесі номинациялар бойынша өткізіледі:

- ✓ «Алтын дауыс» - балалар әндері (соло, дуэт, трио және т. б.);
- ✓ «Үздік декламатор» (өлеңдер, аңыздар, ертегілер);
- ✓ «Кішкентай биші» (жеке би, жұптық би, флэш-моб);
- ✓ «Бастаушы әртіс» (театрлық қойылым);
- ✓ «Оркестр» (балалардың шулы аспаптарында ойнау, жеке орындау);
- ✓ «Бармағынан бал тамған» (сурет салу, модельдеу, аппликация және т.б.).

2.4. Номинациялар бойынша бағалау өлшемдері:

«Алтын дауыс» номинациясы: конкурстық шығармалар сүйемелдеумен орындалады, сондай-ақ фонограмманы (-) пайдалануға рұқсат етіледі. Орындауды бағалау кезінде репертуарды таңдау және орындаушылардың жас және жеке ерекшеліктеріне сәйкестігі, сахна мәдениеті ескеріледі.

Бағалау өлшемдері:

Вокалдық шығарманы орындау деңгейі келесі өлшемдер бойынша 3 баллдық шкала бойынша бағаланады:

- вокалдық талант пен дағдылар;
- таңдалған репертуардың орындаушының жасына және вокалдық талантына сәйкестігі;
- нөмірдің эстетикалық және көркемдік артықшылықтары;
- әннің (әндердің) берілген тақырыпқа сәйкестігі;
- сезімталдық.

Ең жоғарғы жалпы балл - 15 балл

«Үздік декларатор» номинациясы: бағалау кезінде репертуардың мәнерлілігі, эмоциялық орындалуы назарға алынады.

Бағалау өлшемдері:

Поэтикалық шығарманы орындау деңгейі 3 баллдық шкаламен келесі өлшемдер бойынша бағаланады:

- ✓ таңдалған материалдың байқау тақырыбына сәйкестігі.
- ✓ шығарма мәтінін білу.
- ✓ өзінің әдеби шығармаға көзқарасын екпінмен, ымдаумен, бет қимылымен білдіре білу.
- ✓ қатысушының әртістігі.
- ✓ шығарманың және автордың атын атай білу.
- ✓ дұрыс әдеби мәнер.
- ✓ сыртқы түрінің сәйкестігі.

Ең жоғарғы жалпы балл - 21 балл

«Кішкентай биші» номинациясы: бағалау кезінде композиция, қозғалыс үйлесімі, эмоционалдылық, эмансипация, костюмдер қарастырылады.

Бағалау өлшемдері:

Би нөмірін орындау деңгейі келесі өлшемдер бойынша 3 баллдық шкаламен бағаланады:

Орындау техникасы - хореографиялық шығарманың негізгі ойын білдіру үшін қозғалыстарды ұтымды және дұрыс пайдалану.

✓ қозғалыстардың таңдалған би стиліне (бағытына) сәйкестігі.

✓ күрделілік деңгейі.

✓ өзіндік ерекшелігі.

✓ әуенділік (ырғақтық) - музыканы билей білу

✓ синхрондылық.

✓ орындау сапасы (көлемі, қозғалыс сапасы).

✓ нөмірдің орындаушылардың жасына және жеке мүмкіндіктеріне сәйкестігі

Композиция (бидің суреті) – алаң бойынша, оның ішінде басқа бишілерге қатысты орын ауыстыру.

✓ би элементтерін таңдау.

✓ би алаңын ұтымды пайдалану.

✓ би элементтері арасындағы байламдарды пайдалану, негізсіз үзілістердің болмауы. бишілердің бір-бірімен өзара әрекеттесуі.

Бет бейнесі:

✓ көрерменмен байланыс.

✓ деректемені пайдалану

✓ артистігі - таңдалған бейнеге ене білу, бет қимылы.

✓ қозғалыстардың эстетикалық нормаларға, мәнерге сәйкестігі.

✓ макияж, шаш үлгісі.

✓ костюм.

✓ өзін - өзі таныстыру (өзін-өзі көрсету) - өзін биге қосу сезімі.

✓ эмоционалды, жігерлі және еркін би.

✓ иілу және сахнадан кету.

Ең жоғарғы жалпы балл саны-70 балл

«Жаңа бастаған әртіс» номинациясы: эмоционалдылық, әртістік, көркемдік бейнені ашу, костюмдер бағаланады.

Бағалау өлшемдері:

Шығармашылық қолөнерді орындау деңгейі келесі өлшемдер бойынша 3 балдық шкаламен бағаланады:

- ✓ актерлік шеберлігі, актерлердің сөйлеу мәнері;
- ✓ декорация мен костюм элементтерінің болуы;
- ✓ көрнекі және дыбыстық сүйемелдеу;
- ✓ режиссерлік ой;
- ✓ қойылымның тәрбиелік және дамытушылық бағыты;
- ✓ репертуардың орындаушылардың жасына сәйкестігі.

Ең жоғарғы жалпы балл - 18 балл

«Бармағынан бал тамған» номинациясы: шығармашылық ниеттің бірегейлігі, мәнерлілігі мен ашықтығы, түс шешімі, жас ерекшеліктеріне сәйкес жұмыс сапасы бағаланады.

Бағалау өлшемдері:

Шығармашылық қолөнерді орындау деңгейі келесі өлшемдер бойынша 3 баллдық шкаламен бағаланады:

- ✓ тақырыптық бағыт;
- ✓ суреттегі немесе қолөнердегі тақырыпты ашу;
- ✓ эстетикалық;
- ✓ ерекшелігі;
- ✓ жұмыстың орындалу сапасы (композиция, безендіру);
- ✓ орындау күрделілігі (орындау техникасы және материалдар)

Ең жоғарғы жалпы балл-18 балл.

1-параграф. «Біздің таланттар» байқауының I кезеңін өткізу тәртібі

1. Конкурстың I кезеңі - аудандық (қалалық), жыл сайын наурыз-сәуір айларында өткізіледі, онда екінші кезеңге қатысу үшін ұсынылатын конкурстың жеңімпаздары айқындалады.

2. Қатысушыларды бағалау үшін аудан (қала) комиссиясы құрылады, оның құрамы ұйымның бұйрығымен бекітіледі.

3. Комиссия ұйым қызметкерлерінен, тәжірибелі педагогтардан, әдістемелік қызмет мамандарынан, біліктілікті арттыру институттарының қызметкерлерінен, сондай-ақ білім беру саласындағы қоғамдық бірлестіктердің, бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдерінен құрылады.

4. Комиссия мүшелерінің саны кемінде тоғыз адамды құрайды. Комиссия отырыстары оның мүшелерінің кемінде үштен екісі болған кезде заңды деп есептеледі.

5. Комиссия төрағасы мен төрағаның орынбасары комиссия мүшелері арасынан сайланады. Хатшы оның мүшесі болып табылмайды.

6. Конкурстың I кезеңіне қатысу үшін білім беру ұйымдары жыл сайын электрондық форматта мынадай құжаттар мен материалдарды ұсынады:

✓ осы Ереженің 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша Конкурсқа қатысуға өтінім;

✓ білім беру ұйымының басшысы растаған жетекші маманның балаға мінездемесі;

✓ құжаттың көшірмесі - баланың туу туралы куәлігі;

✓ білім беру ұйымының комиссия отырысы хаттамасынан үзінді және қазақ немесе орыс тілінде ұсыну;

✓ Баланы оқыту тіліндегі портфолио (бала портфолиосының құрылымы осы Ереженің 2-қосымшасында көрсетілген);

✓ осы Ереженің 3-қосымшасында баяндалған техникалық шарттарға сәйкес бейнеролик.

8. Ауданның (қаланың) жартылай финалистері туралы комиссияның шешімі Комиссия мүшелерінің көпшілік дауысымен қабылданады. Комиссия мүшелерінің дауыстары тең болған жағдайда, Комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады.

9. Комиссия шешімі хаттамамен ресімделеді.

10. Конкурстың I кезеңінің қорытындылары конкурс аяқталғаннан кейін үш күнтізбелік күннен кешіктірілмей бұқаралық ақпарат құралдарында, ресми әлеуметтік беттерде жарияланады.

2-параграф. «Біздің таланттар» байқауының II кезеңін өткізу тәртібі.

1. Конкурстың I кезеңінің нәтижелері бойынша жеңімпаздар екінші кезеңге қатысуға жіберіледі.

2. Конкурстың II кезеңі - республикалық, республикалық маңызы бар қалалар және астана, жыл сайын сәуір-мамыр айларында өткізіледі, онда үшінші кезеңге қатысу үшін ұсынылатын конкурс жеңімпаздары айқындалады.

3. Педагогтарды бағалау үшін құрамы білім басқармасының бұйрығымен бекітілетін облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың комиссиясы құрылады.

4. Комиссия білім басқармасының қызметкерлерінен, тәжірибелі педагогтардан, Педагогикалық шеберлік кәсіби конкурстарының, әдістемелік қызметтердің жеңімпаздарынан, біліктілікті арттыру институттарының қызметкерлерінен, сондай-ақ

білім беру саласындағы қоғамдық бірлестіктердің, бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдерінен құрылады.

5. Комиссия мүшелерінің саны кемінде он бес адамды құрайды. Комиссия отырыстары оның мүшелерінің кемінде үштен екісі болған кезде заңды деп есептеледі.

6. Комиссия төрағасы мен төрағаның орынбасары комиссия мүшелері арасынан сайланады. Хатшы оның мүшесі болып табылмайды.

7. Конкурстың II кезеңіне қатысу үшін жыл сайын облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың басқармаларына ауданның (қаланың) бөлімдері электрондық форматта мынадай құжаттар мен материалдарды ұсынады:

✓ осы Ереженің 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша Конкурсқа қатысуға өтінім;

✓ білім беру ұйымының басшысы растаған жетекші маманның балаға мінездемесі;

✓ құжаттың көшірмесі - баланың туу туралы куәлігі;

✓ білім беру ұйымының комиссия отырысы хаттамасынан үзінді және қазақ немесе орыс тілінде ұсыну;

✓ Баланы оқыту тіліндегі портфолио (бала портфолиосының құрылымы осы Ереженің 2-қосымшасында көрсетілген);

✓ осы Ереженің 3-қосымшасында баяндалған техникалық шарттарға сәйкес бейнеролик.

8. Ауданның (қаланың) жартылай финалистері туралы комиссияның шешімі Комиссия мүшелерінің көпшілік дауысымен қабылданады. Комиссия мүшелерінің дауыстары тең болған жағдайда, Комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады.

9. Комиссия шешімі хаттамамен ресімделеді.

10. Конкурстың II кезеңінің қорытындылары конкурс аяқталғаннан кейін үш күнтізбелік күннен кешіктірілмей бұқаралық ақпарат құралдарында, ресми әлеуметтік беттерде жарияланады.

3-параграф. «Біздің таланттар» байқауының III кезеңін өткізу тәртібі.

1. Конкурстың II кезеңінің нәтижелері бойынша жеңімпаздар екінші кезеңге қатысуға жіберіледі.

2. Конкурстың III кезеңі - финалдық, жыл сайын 1 маусымда өткізіледі, онда Конкурс жеңімпаздары анықталады.

3. Конкурстың республикалық финалдық кезеңін республикалық комиссия өткізеді, оның төрағасы АИБД ҰҒПО РММ директоры болып табылады.

4. Ол болмаған жағдайда төрағаның міндетін атқару орталықтың директоры белгілейтін оның орынбасарына жүктеледі.

5. Комиссия мүшелерінің саны кемінде он бес адамды құрайды. Комиссия отырыстары оның мүшелерінің кемінде үштен екісі болған кезде заңды деп есептеледі.

6. Республикалық комиссияның дербес құрамы Алматы қаласының АИБД ҰҒПО РММ басшылығының бұйрығымен бекітіледі.

7. Конкурстың III кезеңіне қатысу үшін жыл сайын АИБД ҰҒПО РММ-не электрондық форматта мынадай құжаттар мен материалдар ұсынылады:

✓ осы Ереженің 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша конкурсқа қатысуға өтінім;

✓ білім беру ұйымдарының басшылары растаған жетекші маманның балаға мінездемесі;

✓ құжаттың көшірмесі, баланың туу туралы куәлігі;

✓ білім беру ұйымының комиссия отырысы хаттамасынан үзінді және қазақ немесе орыс тілінде ұсыну;

✓ Оқыту тіліндегі портфолио (бала портфолиосының құрылымы осы Ереженің 2-қосымшасында көрсетілген);

✓ осы Ереженің 3-қосымшасында баяндалған техникалық шарттарға сәйкес бейнеролик.

8. Республиканың финалистері туралы комиссияның шешімі Комиссия мүшелерінің көпшілік дауысымен қабылданады. Комиссия мүшелерінің дауыстары тең болған жағдайда, Комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады.

9. Комиссия шешімі хаттамамен ресімделеді.

10. Конкурстың III кезеңінің қорытындылары конкурс аяқталғаннан кейін үш күнтізбелік күннен кешіктірілмей бұқаралық ақпарат құралдарында, ресми әлеуметтік беттерде жарияланады.

11. Конкурс қорытындылары бойынша жеңімпаздарға комиссия шешім қабылдаған күннен бастап он бес күнтізбелік күннен кешіктірілмейтін мерзімде жоғарыда көрсетілген номинациялар бойынша атақ беріледі, дипломдар мен сыйлықтар тапсырылады.

«Біздің таланттар» конкурсына қатысуға ӨТІНІМ

Ұйым директорына / меңгерушісіне
баланың ата-анасынан «ата-анасының Т.А.Ә.»
Ата-ананың байланыстары: _____

Мен, «Баланың Т.А.Ә.» анасы / әкесі _____ «Біздің
таланттарымыз» республикалық конкурсына _____
номинациясымен қатысуға рұқсат беруіңізді сұраймын.

Қосымша: конкурсқа қатысу үшін құжаттар _ _ _ _ парақта.

Өтінім _____ толтырылған _____ күн

Конкурсқа қатысушының ата-анасының жеке
қолы _____

Білім беру ұйымы басшысының қолы _____

Қатысушы портфолиосының құрылымы

1. Басты парағы

2. 1-бөлім «Менің әлемім» («Портрет»)

Бала үшін қызықты және маңызды кез-келген ақпаратты орналастыруға болады:

✓ менің отбасым (отбасы мүшелерінің есімдері мен суреттері, тектік ағаш жасау);

✓ менің достарым (достарының есімдері және олардың әуестенулері туралы ақпарат);

✓ мен тұратын жерде (қала және оның қызықты жерлері туралы айту)

✓ менің бөлmem / менің мектебim / орталығым (баланың қандай баққа/мектепке/ППТК-ға (ОО) баратынын, оның жетістіктерін айту.

3. 2-бөлім «Менің сүйікті істерім мен ойындарым».

✓ үйде немесе көшедегі сүйікті ойындар;

✓ менің мұғаліммен бірге өткізетін сабақтарым;

✓ баланың шығармашылық әуестенуі;

✓ менің серуенім.

4. 3-бөлім «Менің сүйікті мерекелерім»

баланың барлық сүйікті мерекелері туралы айтуға болады.

5. 4-бөлім «Менің жетістіктерім».

✓ әр түрлі жарыстарға, мерекелерге, іс-шараларға қатысу туралы ақпарат.

6. 5-бөлім «Пікірлер мен тілектер»

(еркін нысанда)

✓ тәрбиешілердің;

✓ педагогтардың;

✓ ата-анасының;

✓ жаттықтырушының.

Портфолио жүргізу үшін ата-аналарды тарту құпталады.

Портфолио бөлімдері нөмірленбейді, бірақ еркін ретпен орналастырылады.

«Біздің таланттар» конкурсының бейнеролигіне қойылатын техникалық талаптар

1. Техникалық талаптар:

Байқауға байқау тақырыбына сәйкес бейнероликтер ұсынылады.

Бейнжазба форматы: DVD, MPEG4, ең аз ажыратымдылығы – 720x480 (12:8 см).

Бейнероликтің ұзақтығы - 10-13 минуттан аспайды.

Баланың аты мен бала баратын ұйымның атауы бар ақпараттық экранды безендіру.

Бейнені орнату және түсіру кезінде арнайы бағдарламалар мен құралдарды қолдану -мұғалімнің қалауы бойынша.

Конкурсқа басқа адамдардың қадір-қасиетін және сезімдерін қорлайтын, конкурс тақырыбына сәйкес келмейтін жарнамалық сипаттағы роликтер қабылданбайды.